

راه‌نمای والدین و مربیان

آموزش و تقویت خواندن و نوشتن کودکان در دبستان و پیش از دبستان

حمید رئیس

www.ketab.ir

انتشارات نوید شیراز

سرشناسه	: رئیسی، حمید، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای والدین و مربیان: آموزش و تقویت خواندن و نوشتن کودکان در دبستان و پیش از دبستان/ حمید رئیسی.
مشخصات نشر	: شیراز: نوید شیراز، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۲۰۵-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: خواندن (ابتدایی) -- راهنمای آموزشی
موضوع	: خواندن (پیش دبستانی)
موضوع	: فارسی -- رسم الخط و املا -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع	: فارسی -- رسم الخط و املا -- راهنمای آموزشی
رده بندی کنگره	: LB۱۵۷۷/۹,۲ ۱۳۹۳
رده بندی دیویی	: ۳۷۲/۶۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۶۰۶۷۰۶

راهنمای والدین و مربیان

آموزش و تقویت خواندن و نوشتن کودکان در دبستان و پیش از دبستان

حمید رئیسی

صفحه آرای: نجمه اسکندری □ طرح جلد: مریم شجاعی فر □ لیتوگرافی و چاپ: واصف

تیراز: ۱۵۰۰ جلد □ چاپ اول: ۱۳۹۴ □ حق چاپ محفوظ

ناشر: انتشارات نوید شیراز

دفتر شیراز - تلفن ۶۲-۲۲۲۲۶۶۶۱-۲۲۲۲۹۶۷۶ نمابر ۰۷۱-۳۲۲۲۹۶۷۶

دفتر تهران - تلفن ۸۸۹۰۵۹۴۵ نمابر ۸۸۹۲۱۵۲۲-۸۸۹۲۱۵۲۲-۲۱

پست الکترونیکی: info@navideshiraz.com

وب سایت: www.navideshiraz.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۲۰۵-۳ ISBN: 978-600-192-205-3

۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷ سخنی با خواننده
۹ بخش اول: خواندن
۱۱ فصل اول: اهمیت خواندن
۱۲ خواندن چیست؟
۱۳ مراحل یادگیری خواندن:
۱۴ مرحله اول: آمادگی برای خواندن
۱۴ مرحله دوم: شروع خواندن
۱۴ مرحله سوم: رشد سریع خواندن
۱۴ مرحله چهارم: خواندن گسترده
۱۵ مرحله پنجم: پالایش
۱۷ فصل دوم: کسب آمادگی برای خواندن
۱۸ الف) گوش دادن صحیح
۲۵ ب) سخن گفتن:
۳۷ ج) ادراک بینایی:
۴۷ فصل سوم: شروع خواندن
۴۸ الف) آموزش مفاهیم پیش نیاز:
۵۰ ب) شناخت حروف الفبای فارسی
۵۳ ج) همنشینی و جانمایی
۵۵ فصل چهارم: رشد مهارت‌های خواندن
۵۶ یادگیری و گسترش دایره لغات کودکان
۵۶ نقش والدین در گسترش لغات کودکان

- ۵۸ نقش معلمان در گسترش دایره لغات دانش آموزان
- ۶۱ فصل پنجم: خواندن به طور گسترده
- ۶۲ راهکارهای افزایش درک مطلب
- ۶۵ روان خوانی
- ۶۶ چرا مهارت روان خوانی مهم است؟
- ۶۷ چگونه روانخوانی دانش آموزان را تقویت کنیم؟
- ۶۹ فصل ششم: عوامل تاثیر گذار بر خواندن کودکان
- ۷۰ الف) خانواده:
- ۷۲ ب) معلم و مدرسه:
- ۷۵ ج) کتابخانه:
- ۷۷ پیشنهادات برای والدین
- ۸۳ بخش دوم: نوشتن
- ۸۵ فصل هفتم: کسب آمادگی برای نوشتن
- ۸۶ مهارت‌های پیش نیاز برای نوشتن:
- ۸۶ کسب توانایی استفاده از هر دو دست:
- ۸۷ کسب توانایی انجام دادن حرکات متقارن:
- ۸۸ برتری جانبی:
- ۸۹ استفاده از ابزارهای نوشتن
- ۹۰ شیوه صحیح گرفتن مداد:
- ۹۵ ماساژهای عملکردی
- ۹۸ وضعیت نشستن صحیح در هنگام نوشتن:
- ۹۸ زاویه قرار دادن کاغذ:
- ۱۰۱ فصل هشتم: رونویسی و دست خط
- ۱۰۳ الف) عوامل فردی:
- ۱۰۳ هماهنگی دیداری - حرکتی:
- ۱۰۵ ب) عوامل محیطی: (والدین و مربیان)
- ۱۰۶ آموزش خوشنویسی:
- ۱۰۹ آموزش خوشنویسی برای افراد چپ دست

مشکلات و خطاهای متداول در نوشتن :	۱۱۰
فصل نهم: نوشتن نیمه فعال (املای)	۱۱۳
مراحل یادگیری املا	۱۱۴
اصول پایه در آموزش املا	۱۱۵
روش‌های یادگیری املائی کلمات	۱۱۷
علل چندگانه اشکلات املائی کودکان	۱۱۸
روش‌های تقویت مهارت املا نویسی	۱۲۶
فصل دهم: نوشتن فعال: کلمه سازی، جمله سازی، انشا	۱۲۹
کلمه سازی : نوشتن فعال پایه اول	۱۲۹
جمله سازی: نوشتن فعال پایه دوم	۱۳۰
انشا (نوشتن فعال و خلاقانه)	۱۳۲
منابع:	۱۳۷

سخنی با خواننده

برای داشتن یک زندگی موفق در جامعه متغیر امروزی و کسب انواع مختلف اندیشه‌ها در قرن اطلاعات هر کسی باید تمامی مهارت‌های زبان مادری را به خوبی فرا گیرد. هر زبان دارای چهار مهارت گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن می‌باشد. ما در زندگی روزمره برای رفع نیازها و انتقال اندیشه‌های خود به دیگران از این مهارت‌های زبانی استفاده می‌کنیم. توجه کافی به آموزش و یادگیری مهارت‌های زبان فارسی امری ضروری است. یادگیری و استفاده موثر از این مهارت‌های زبانی تا حدود زیادی پیش بینی کننده پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می‌باشد. نقش والدین، مربیان پیش دبستانی و معلمان دوره ابتدایی در زمینه آموزش این مهارت‌های پایه محسوس تر و تعیین کننده تر است. والدین و مربیان هر کدام به نوبه خود در ارتباط با آموزش زبان فارسی و مهارت‌های مربوط به آن مانند خواندن و نوشتن با مسائل و سوالات متعددی مواجه هستند. در این کتاب مسائل اصلی و کاربردی در زمینه نحوه صحیح آماده سازی کودکان و آموزش مهارت‌های خواندن و نوشتن بررسی و در موارد لازم پیشنهادها و توصیه‌های مناسب برای تقویت هر کدام از این مهارت‌ها ارائه شده است.

یکی از سوالات اصلی در زمینه خواندن و نوشتن این است که: کودکان در چند سالگی

خواندن و نوشتن را یاد می‌گیرند و نقش چه کسانی در این زمینه مهم تر است؟

به نظر بسیاری از افراد کودکان در سن پیش دبستانی و یا در پایه اول ابتدایی خواندن و نوشتن را یاد می‌گیرند. اما نتایج تحقیقات نشان می‌دهند کودکان از سنین پایین تر می‌توانند خواندن و نوشتن را فرا گیرند و آموزش مهارت خواندن را می‌توان از سنین ۲ یا ۳ سالگی و از خانه شروع کرد. برای اینکه کودک به خواننده ای موفق تبدیل شود لازم است بسیاری از

مهارت‌های پیش نیاز را در خانه و قبل از ورود به مدرسه فرا گیرد. برای خواندن و فراگیری زبان حواس گویایی، شنوایی و بینایی نقش مهمی دارند و تقویت ابعاد هر کدام از این حواس از بدو تولد تا ورود به مدرسه، به کودک کمک می‌کند تا به خواننده ای موفق تبدیل شود.

کودک در خانه و محیط اطراف به صحبت‌های والدین و دیگران توجه می‌کند، به آنها واکنش نشان می‌دهد و خیلی زود کلیه مهارت‌های گفتاری زبان را فرا می‌گیرد. هنگامی که والدین برای کودک خود کتاب می‌خوانند و یا روزنامه و یا مجله ای را مطالعه می‌کنند کودک اهمیت خواندن و نوشتن را درک کرده و شروع به یادگیری مهارت‌های گفتاری و نوشتاری زبان می‌کند.

این کتاب شامل دو بخش خواندن و نوشتن است. در بخش اول، در فصل‌های جداگانه به ترتیب اهمیت مهارت خواندن و ضرورت یادگیری صحیح این مهارت، کسب آمادگی برای یادگیری خواندن قبل از ورود به دبستان، شروع خواندن، رشد مهارت‌های خواندن و عوامل موثر بر یادگیری خواندن در خانواده، مدرسه و جامعه بررسی شده و نقش هر کدام از آنها توضیح داده شده است.

در بخش دوم مهارت‌های نوشتن به ترتیب از یادگیری نوشتن حروف، کلمه سازی، جمله سازی و املا و انشا بررسی شده و تمرین‌های مناسب برای تقویت هر کدام از این مهارت‌ها پیشنهاد شده است. والدین و مربیان می‌توانند در قسمت دوم این کتاب، اطلاعات و پیشنهاد‌های موثری را در زمینه آموزش خوشنویسی، املا و انشا مطالعه کنند.

کلیه مطالب این کتاب بر اساس نتایج تحقیقات داخلی و خارجی در زمینه خواندن و نوشتن گردآوری شده و در بسیاری از موارد تجربیات آموزشی نویسنده در کلاس درس در این زمینه ارائه گردیده است تا کتاب به صورت یک منبع کاربردی و قابل استفاده برای والدین و مربیان تبدیل شود.

لطفا نظرات و پیشنهاد‌های سازنده خود را به آدرس raesi550@yahoo.com ارسال

فرمایید و ما را در کمک به والدین، مربیان و کودکان این مرز و بوم یاری فرمایید.

حمید رئیسی